

2. december 2015, Trubarjeva hiša literature

Slovensko sociološko društvo je organiziralo pogovor o dveh knjigah: Tom Bottomore, *Elite in družba* (SH, 2014) in Ali Žerdin, *Omrežje moči* (Mladinska knjiga, 2012). Z Alijem Žerdinom, Antonom Krambergerjem in Franetom Adamom se je pogovarjal Gorazd Kovačič.

Vabimo k ogledu [posnetka](#) pogovora.

{fshare id=2221}

Bottomorova knjiga *Elite in družba* (1964) je kritična zgodovina koncepta elit. Avtor ga interpretira kot reakcionarni poskus alternative marksistični teoriji razredov ter teoriji in praksi demokracije. Ključni utemeljitelj je Pareto s pojmovanjem, da so v eliti tisti, ki so najsposobnejši. Na to se po Bottomoru navezujejo tehnokratske teorije demokracije v času razvite socialne demokracije po 2. svetovni vojni, ki poudarjajo kompetentnost in učinkovitost odločanja ter zanemarjajo vprašanja reprodukcije elit v pogojih demokracije. Bottomoru bližji klasik je Mosca, ki pravi, da moč elit izvira iz njihove organiziranosti. S tem se približa marksistični perspektivi, iz katere izhaja Bottomore.

Stična točka obeh knjig je poleg same teme koncept socialnega kapitala. Ali Žerdin ga v knjigi *Omrežje moči: Epicentri slovenske politične in gospodarske elite* aplicira na vladajoča politično-gospodarska omrežja v Sloveniji in pri tem uporabi metode analize socialnih omrežij. Prikaže obsežne kadrovske spremembe v omrežju povezanih direktorjev v največjih podjetjih, ki sta jih sprožili menjavi vlade leta 2004 in 2008. Pokazalo se je, kako politični podsistem dominira nad omrežjem direktorjev in omejuje njegovo avtonomijo od vlade, kakršna je značilna za razvite kapitalizme centra. Sedanja faza privatizacije po nareku tujih upnikov pa nemara prinaša neko drugo, periferno razmerje med gospodarsko in politično elito, saj igro prevzemajo mednarodna omrežja.